

معرفی‌های گزارشی

◀ کلیات

◊ درباره سخن و سخنوری

محمد باقر مشربعی، چاپ اول، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۱، ۴۶۶ ص، وزیری
کتاب در پنج بخش تنظیم یافته است. در بخش نخست رابطه خطابه با علوم انسانی تشریح شده است. از عوامل ترقی و تکامل ملل ذکر گردیده است. مبادی تصویری خطابه و راه سخنور شدن و تمرین‌های لازم برای دست‌یابی به قدرت سخنوری نیز ارائه گردیده است.

در بخش دوم با عنوان ویژگی‌های علمی و عملی سخنوری، شناخت روحیه مستمعان، کنترل، قدرت ارتجال، تقوای سخن و پی‌آمدهای خطابه تبیین گشته است. در بخش سوم مبادی و علوم بایسته در سخنوری از قبیل منطق، جدل و مناظره، مغالطه، خطابه و اسلوب آن و رابطه خطابه با دیگر مقسوله‌ها مطرح شده است. در بخش چهارم مراحل سخنوری از قبیل آراستگی، شورانگیزی،

ترتیب در سخنوری، آداب سخنوری توضیح داده شده و در بخش پنجم اقسام سخنوری از قبیل مناظره، مشاجره، خطابه‌های دینی و غیر دینی و نیز آسیب‌های سخنوری بیان شده است.

◊ روش تبلیغ و سخنرانی

احمد صادقی اردستانی، چاپ سوم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۸۰، ۳۲۸ ص، رقعی

نویسنده نخست وضعیت تبلیغ در جهان و مسؤلیت الهی مسلمانان در مقابل آن را تبیین کرده و سپس به نقش عمل در تأثیر و کارآیی تبلیغ می‌پردازد، زبان‌های تبلیغ بدون آگاهی و دانش را نشان می‌دهد. بر اعمال قاعده تدریج و مرحله‌ای در تبلیغ تأکید می‌ورزد. رعایت استعدادها و زمینه‌های روانی شنوندگان را لازم می‌شمارد. به وضعیت زمانی و مکانی سخن توجه می‌دهد. بر لزوم مقابله با فرهنگ‌های خرافی و منحط توصیه می‌کند، فروتنی را در امر تبلیغ سفارش نموده و ده

ویژگی برای ابلاغ رسالت برمی‌شمارد. آثار اخلاص و تحمل مشقت در راه تبلیغ، مباحث دیگر کتاب است. شیوه‌های سخنرانی، و روش‌های مطالعه، یادداشت‌برداری، مباحث پایانی کتاب است.

◊ کتابشناسی دستور زبان فارسی

محمد مهیار، چاپ اول، تهران، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، آثار، ۱۳۸۱، ۳۷۲ ص، وزیری

کتابشناسی دستور زبان فارسی، مجموعه‌ای است که در آن مشخصات حدود ۲۵۰۰ کتاب، پایان‌نامه، رساله خطی و مقاله به زبان فارسی و دیگر زبان‌ها درج گردیده است. بدین ترتیب، این کتاب‌شناسی شامل چهار فصل عمده است: ۱. مقالات فارسی، ۲. مقالات به زبان‌های دیگر، ۳. کتاب‌ها و رسالات خطی و پایان‌نامه‌های دانشگاهی به زبان‌های شرقی، ۴. کتاب‌ها و پایان‌نامه‌ها و رسالات به زبان‌های اروپایی. یادآور می‌شود که در این مجموعه آثاری که به نوعی به زبان فارسی

مربوط می‌شده معرفی گردیده است؛ برای مثال، دو بخش گویش‌ها و تحقیقات دستور زبان‌های ایرانی قبل از اسلام در بخش مقالات آورده شده است.

◇ چهل گفتار از چهل استاد

سید حسین امین، چاپ اول، تهران، انتشارات دستان، ۱۳۸۱، ص ۵۹۲، وزیری کتاب گزیده سخنرانی‌هایی است که در طول چهل سال در «انجمن ادبی کمال» توسط چهل نفر از اساتید در زمینه‌های گوناگون فلسفی، علمی، دینی، تاریخی، رجالی، ادبی و هنری ایراد شده است. این سخنرانی‌ها پس از تنظیم در اختیار آن دسته از سخنرانان که امکان دسترسی به آنان بود، گذاشته شده و پس از بازبینی در این مجموعه چاپ شده است.

◁ فقه و اصول

◇ نهج‌الاعلان

علی غروی علیاری، چاپ اول، تهران، بنیاد فرهنگی کوشانپور، ۱۳۸۰، ص ۲۰۰، وزیری کتاب درباره چگونگی اثبات هلال ماه رمضان نوشته شده است. در آغاز چند مقدمه دارد که درباره اصل روزه، ارزش ماه رمضان نسبت به ماه‌های دیگر، علت وجوب روزه، مفهوم روزه، ظن و یقین بحث شده است و پس از آن روش‌های اثبات اول ماه مورد بررسی قرار گرفته است.

◇ اجتهاد در عصر ائمه معصومین

محمد رضا جواهری، چاپ اول، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۱، ص ۳۶۲، وزیری این کتاب، پیشینه اجتهاد در نزد شیعیان و پیوند آن با عصر بعثت و نیز سوابق علمی شیعیان و ارتباط اجتهاد رایج امروز با گذشته آن را نشان می‌دهد. در این کتاب از مفهوم اجتهاد، اجتهاد در اصطلاح، تحول در مفهوم اجتهاد، استنباط، فقه و فقیه،

ضرورت اجتهاد، انسداد باب اجتهاد در نزد اهل سنت، ادوار اجتهاد در عصر معصومان (ع)، اجتهاد در عصر امامت، دلایل و نمونه‌های وجود اجتهاد در عصر معصومین (ع)، ارتباط فقه و اجتهاد با علم اصول و علم اصول در عصر ائمه مورد بحث قرار گرفته است.

◇ المباحث فی علم الاصول

محمد حسن قدیری، چاپ اول، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۱، ص ۳۷۴، وزیری کتاب شامل مباحث اصولی است و در آن مباحث الفاظ، اوامر، مقدمه واجب، نواهی، مفاهیم، و مطلق و مقید مورد بحث قرار گرفته است.

◇ ایضاح الغوامض فی تفسیر الفرائض

ملا علی علی‌یاری، چاپ دوم، تهران، بنیاد فرهنگ اسلامی کوشانپور، ۱۳۷۹، ص ۴۴۸، وزیری

کتاب در موضوع ارث است و مباحث ارث از قبیل اصل ثبوت آن، چگونگی تقسیم، موانع ارث، طبقات مورثان و غیر آن مورد بحث قرار گرفته است.

◁ فلسفه و کلام

◇ الصراط المستقیم فی ربط الحوادث بالقدیم

میرداماد- تحقیق علی اوجی، چاپ اول، تهران، نشر میراث، ۱۳۸۱، ص ۳۶۵، وزیری کتاب درباره پیچیده‌ترین موضوع، یعنی ربط حادث به قدیم نوشته شده است و یکی از آثار دشوار مؤلف به زبان عربی است. در این کتاب مسئله حدوث و قدم، ربط حادث و قدیم، ماهیت و اقسام حرکت، چستی زمان و علم پیشین الهی مورد بحث قرار گرفته است.

◇ اشراق‌اللاهوت فی نقد شرح الیاقوت

عبدالمطلب اعرجی، تصحیح علی اکبر ضیایی، چاپ اول، تهران، نشر میراث مکتوب، ۱۳۸۱، ص ۵۴۵، وزیری

کتاب شرح و نقد تفصیلی بر کتاب «انوار الملکوت فی شرح الیاقوت» علامه حلی است که توسط خواهرزاده اش مورد نقد و بررسی قرار گرفته است. کتاب الیاقوت که توسط علامه شرح داده شده است، از ابراهیم بن نوبخت یکی از متکلمان بنام شیعه از خاندان نوبخت است. بر این کتاب شرح‌های زیادی نوشته شده که از جمله آنها شرح علامه بود و چون این شرح کوتاه و گذرا بود، توسط خواهرزاده اش بسط داده و مورد بررسی قرار گرفته است. کتاب در موضوع کلام می‌باشد و در زمان حیات مرحوم علامه نوشته شده است.

◇ الالهیات من المحاکمات بین شرحی الاشارات

قطب‌الدین رازی- تصحیح مجید هادی‌زاده، چاپ اول، تهران، نشر میراث مکتوب، ۱۳۸۱، ص ۴۷۴، وزیری

این کتاب گزیده از «شرح الاشارات والتنبیها» خواجه نصیرالدین طوسی و شرح فخرالدین رازی است که بر «الاشارات والتنبیها» شیخ الرئیس ابن سینا نوشته است. همچنین حاشیه میرزا حبیب‌الله فاضل باغنوی بر شرح فخرالدین رازی را دربردارد.

◇ سبع رسائل

جلال‌الدین محمد دوانی- ملا اسماعیل خواجه‌جوی، چاپ اول، تهران، نشر میراث، ۱۳۸۱، ص ۳۰۶، وزیری

این کتاب مجموعه هفت رساله است که پنج رساله آن از جلال‌الدین محمد دوانی و یک رساله از ملا اسماعیل خواجه‌جوی و یک رساله از مصحح کتاب آقای دکتر سید احمد تویسرکانی می‌باشد. رساله‌های دوانی به شرح زیر است: اثبات الواجب‌القدیم، اثبات واجب‌الجدید، الزوراء، شرح خطبة الزوراء، شرح الزوراء. رساله ملا اسماعیل خواجه‌جوی به نام ابطال الزمان الموهوم است که در رد الحاشیه علی کتاب «الایرادات علی

الحدوث الدهری» از آقا جمال خوانساری نوشته شده است. آقا جمال کتاب را بر الایرادات علی الحدوث الدهری شمس الدین محمد فخری نوشته بود و در این کتاب قسمت‌هایی از شرح مزبور آورده شده است. رساله مصحح درباره شروع و حواشی بر «تجريد الاعتقاد» است.

◇ تبیین و نقد فلسفه اخلاق کانت

محمد محمدرضایی، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۳۱۰ ص، وزیری

کتاب، رساله دکتری نویسنده است که در آن به نقد فلسفه اخلاق کانت پرداخته است. اخلاق کانت به اخلاق وظیفه‌گرا شهت دارد. و مؤلف در شانزده فصل مباحث اخلاق را از دیدگاه کانت بررسی و نقد کرده است. موضوعاتی از قبیل اراده خیر، تکلیف، دستور اخلاق، احساس احترام، اوامر، صورت بندی امر مطلق، صورت بندی قانون کلی، صورت بندی قانون طبیعت، صورت بندی غایت فی نفسه، صورت بندی خودمختاری اراده، صورت بندی کشور یا مملکت غایات، توجیه امر مطلق، آزادی، اصول موضوعه عقل عملی و اخلاق و دین فصول کتاب را تشکیل می‌دهد.

◇ شبنم عشق

همت سهراب‌پور، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات، ۱۳۸۰، ۹۴ ص، رقعی

مؤلف در کتاب، نمایی از عشق را نشان می‌دهد. انواع عشق را یادآور می‌شود و از بین آنها ویژگی‌های عشق الهی را نشان می‌دهد و در ادامه، عشق الهی را از دیدگاه شریعت و از منظر عارفان مورد بررسی قرار می‌دهد. آثار معنوی عشق الهی و نیز راه‌های دست‌یابی به آن را نیز مطرح می‌کند.

◁ قرآن، تفسیر و حدیث

◇ اهل بیت در آیه تطهیر

سید جعفر مرتضی عاملی، ترجمه محمد سپهری، چاپ دوم، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۹، ۱۵۲ ص، وزیری

در این کتاب اهل بیت در قرآن مورد بررسی قرار گرفته است. آیه تطهیر در تفسیر پیامبر گزارش شده و به اعتراض به انحصار آیه تطهیر در اهل بیت پاسخ داده شده است. ضعف توجیهاتی که در تفسیر این آیه به غیر اهل بیت (ع) وجود دارد، نشان داده شده و دلایلی که برای شمول آیه بر زنان پیامبر اقامه گشته، مورد بررسی و نقد و رد قرار گرفته است.

◇ سیمای بهشت و جهنم

سید مصطفی حسینی نیشابوری، چاپ اول، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۱، ۱۰۴ ص، وزیری

این کتاب تفسیر سوره واقعه است. نویسنده کوشیده با بهره‌گیری از روایات و اقوال مفسران درباره سوره واقعه، سیمایی را که این سوره از بهشت و جهنم ارائه می‌کند، ترسیم کند. بیان فضیلت سوره، اصل وقوع قیامت، گروه‌های سه‌گانه مردم در آن روز، بهشت و نعمت‌های لذت‌بخش در آن، جهنم و عذاب‌های آن و مباحث دیگری که سوره بدان اشاره دارد، مورد بحث نویسنده قرار گرفته است.

◇ یکصد و چهارده معمای قرآنی

محمود جویباری، چاپ دهم، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۰، ۱۲۸ ص، رقعی

این نوشته، شماری پرسش درباره قرآن با عنوان معما مطرح کرده است که در فصل‌های بعدی کتاب بدان پاسخ‌های لازم داده شده است. در ضمیمه کتاب، قرآن در کلام دیگران، مورد توصیف قرار گرفته است.

◇ قرآن و اسرار آفرینش

جعفر سبحانی، چاپ دوم، قم، بوستان

کتاب، ۱۳۸۰، ۲۶۴ ص، رقعی

کتاب مجموعه مقالات تفسیری نویسنده است که در مکتب اسلام در بخش تفسیر چاپ شده است و پس از بازنگری و تکمیل به صورت کتاب ارائه می‌گردد. این کتاب، تفسیر سوره رعد است که چون در آغاز آن از آفرینش سخن رفته است، کل کتاب به همین نام نامگذاری شده است. مؤلف در کتاب به تفسیر همه سوره پرداخته است.

◇ سخنان چهارده معصوم (ع)

احمد صادقی اردستانی، چاپ اول، تهران، انتشارات علم، ۱۳۸۱، ۵۴۸ ص، رقعی

این کتاب مجموعه‌ای از سخنان معصومان (ع) است که ۵۴۲ موضوع و در مجموع ۱۹۴۰ حدیث را شامل می‌شود. فصول کتاب، عبارتند از: دین‌داری و عقیده‌مندی، احکام دین، عبادات و ارتباط با خدا، اخلاق فردی، اخلاق و روابط اجتماعی، ازدواج و روابط خانوادگی، مسائل سیاسی، مسائل اقتصادی، پاداش اعمال و کیفر کردار، سخنان معصومان (ع) که خود سیزده بخش دارد.

◇ اعجاز البیان فی تفسیر ام القرآن

صدرالدین قنوی، سید جلال‌الدین آشتیانی، چاپ اول، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۱، ۳۹۱ ص، وزیری

کتاب تفسیری عرفانی بر سوره فاتحه است که به شیوه تأویل نگارش یافته است. در آن اسرار تعابیر و واژه‌های موجود در سوره فاتحه تبیین گشته است. این کتاب قبلاً در هند به چاپ رسیده بود و بعداً در ایران افست شده و اکنون در ضمن مجموعه آثار سید جلال‌الدین آشتیانی به عنوان اثر شانزدهم نشر یافته است.

◇ حکومت و سیاست

علی اکبر ذاکری، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۸۰، ۱۴۴ ص، رقعی

این نوشته ترجمه نامه علی (ع) خطاب به شیعیان در پاسخ به پرسش شماری از یاران آن حضرت (ع) درباره خلافت و جانشینی پیامبر (ص) است. آن حضرت در این نامه به تفصیل جریان حاکمیت و روند آن را پس از درگذشت پیامبر (ص) تا زمان جنگ نهروان پی می گیرد.

◇ تقوا و سیاست

علی اکبر ذاکری، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۸۰، ۶۴ ص، رقعی

نویسنده در این جزوه نخست شرح زندگی محمد بن ابی بکر استاندار مصر را تقریر می کند و در بخش دوم عهدنامه محمد بن ابی بکر را که حاوی پاسخ های علی (ع) به پرسش های فقهی و سیاسی محمد بن ابی بکر است به همراه ترجمه آن می آورد.

◇ مدیریت و سیاست

علی اکبر ذاکری، چاپ اول، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۸۰، ۱۳۶ ص، رقعی

این کتاب ترجمه فرمان امیر مؤمنان علی (ع) به مالک اشتر فرماندار مصر است که در آن مدیریت صحیح اسلامی توضیح داده شده است. در آغاز، شرح حال کوتاهی از مالک اشتر و نیز سند نامه آمده است.

◁ اخلاق و تعلیم و تربیت

◇ حضور قلب در نماز

علی اصغر عزیزی تهرانی، چاپ چهارم، قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۸۰، ۲۰۰ ص، وزیری

در این کتاب از اهمیت و نیز امکان دست یابی به حضور قلب در نماز سخن رفته است. عوامل تشویش و حواسپرتی در حال نماز تبیین شده و راه های کنترل حواس ارائه شده است. عوامل حضور قلب در نماز بیان شده

و به ایرادهایی که در خصوص جمع بین حضور قلب و نمازجماعت یا صدقه دادن علی (ع) در حسین نماز و چگونگی ارتباط سلام آخر نماز با حضور قلب پاسخ داده شده است. در نهایت در ضمیمه ای، چرایی ترک نماز و راه های درمان آن نشان داده می شود.

◇ مقدمات اخلاق اسلامی

سید علی شفیعی، چاپ اول، اهواز، انتشارات خوزستان، ۱۳۷۸، ۲۴۷ ص، رقعی

این مجموعه حاصل سخنرانی مؤلف در سال ۱۳۷۱ در جمعی دوستانه بود که بعدها در هفته نامه نور خوزستان نشر یافته و سپس با اصلاحات و تنظیم به صورت مستقل چاپ و نشر یافته است.

موضوعات اخلاقی از قبیل عزم و اراده، اخلاص، علم، عمل به علم، تکرار عمل، توصیه ها و رهنمودها، پرهیز از تعصب، توجه به آیات و روایات و نیز اخلاق در مکتب اهل بیت (ع) محتوای کتاب را تشکیل می دهند.

◁ تاریخ و شرح حال

◇ با من حرف بزن

احمد پهلوانیان، چاپ دوم، قم، بوستان کتاب، ۱۳۷۹، ۱۲۷ ص، رقعی

کتاب گزارشی ادبی و حماسی از حوادث پس از کربلا است. نویسنده در معرفی کتابش می نویسد: «عصر عاشورا پایان حادثه عظیم آن روز نیست؛ آغاز گام بلندی در به دوش کشیدن پیام عاشورا است. کاروانی راه می افتد که بزرگ پرچمدار آن زینب (س) زن صبر و استقامت و بانوی صلابت و استواری است... و این چند کلامی که پیش روی شماست، تلاشی است برای آشنایی هر چه بیشتر با وقایع عصر عاشورا و بعد از آن.»

◇ الجزایر سرزمین قهرمانان اسلامی

سید هادی خسروشاهی، چاپ اول، تهران،

شروق، ۱۳۷۹، ۲۲۵ ص، رقعی
کتاب به تاریخ مبارزات مردم مسلمان الجزایر می پردازد. بخشی از مطالب کتاب در مجله مکتب اسلام، سال های پیش نشر یافته است که با تکمیل آن و بررسی روند مبارزات جبهه اسلامی در الجزایر به صورت کتاب مستقل ارائه شده است. جهاد ضد استعماری در الجزایر، احتراق در منطقه اسلام و ما چه می خواهیم، نقش اسلام و مساجد در پیروزی نهضت الجزایر، امیر عبدالقادر و حکومت شیعه در الجزایر و حرکت اسلامی الجزایر از آغاز دعوت و ارشاد تا مبارزه و جهاد، عنوان کتاب را تشکیل می دهد.

◇ تاریخ سفارت حاجی خلیل خان و محمد

بنی خان به هندوستان

غلامحسین میرزا صالح، چاپ اول، تهران، انتشارات کویر، ۱۳۷۹، ۱۶۷ ص، وزیری
خلیل خان و انبوه خویشاوندان و خدم و حشم همراهش (۱۲۰ نفر) در آوریل ۱۸۰۲ با دو کشتی و یک ناو جنگی از بوشهر به عنوان سفیر عازم بمبئی شدند. این اعزام به کوشش جان ملکم انجام گرفت، ولی خلیل خان در بیست و نهم همان سال کشته شد و برادرزن وی محمد نبی خان پس از چندی با همان عنوان به هند اعزام شد. وی به مدت پانزده ماه سفیر ایران در هند بود و در این مدت کاری جز فخر فروشی انجام نداد. کتاب فوق روایتی خواننده به قلم نیربه محمد نبی خان از دوران کوتاه سفارت خلیل خان و محمد نبی خان در هندوستان است.

◇ شیخ مفید پرچمدار آزادی اندیشه

سید جعفر مرتضی عاملی - ترجمه محمد سپهری، چاپ دوم، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۰، ۱۳۶ ص، رقعی

شیخ مفید ملقب به ابن المعلم شاگرد صدوق و ابن جنید از سرآمدترین دانشوران قرن پنجم هجری قمری بود که در راه دفاع از تشیع،

صبوری بسیاری از خود نشان داد و تلاش‌های مدبرانه و مبتنی بر گفت‌وگو و موجب قوت علمی تشیع گردید. در این کتاب گوشه‌هایی از فجایع تلخ و دردناک این برهه زمانی بیان شده و مظلومیت شیعه به نمایش درآمده است. در فصل دوم کتاب روش شیخ مفید در دفاع از تشیع مورد بررسی قرار گرفته است و در فصل سوم نویسنده کوشیده است عامل اصلی این دست از فجایع را نشان دهد.

◊ **دعبل خزاعی، شاعر دار بودوش**

مصطفی قلی زاده، چاپ دوم، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۰، ۱۱۲ ص، رقعی نویسنده، نخست مباحثی که برای شناخت دعبل خزاعی لازم است، ارائه می‌کند. شرح زندگی او را می‌نمایاند، از سفرهای دعبل یاد می‌کند، مدارس آیات بخش دیگری است که نویسنده در آن باورهای شاعر در حق اهل بیت (ع) را نشان می‌دهد. فصل غراً نیز به قسمت دیگری از اشعار او می‌پردازد. در فصل ششم رفتار شاعر با خلفا نشان داده شده است و در نهایت از شهادت او یاد می‌کند.

◊ **نگاهی به تاریخ عتبات: نجف، کربلا، کاظمین، سامرا**

حسین اسلامی، چاپ اول، ساری، پژوهش‌های فرهنگی، ۱۳۸۱، ۱۵۶ ص، وزیری تاریخ عتبات کتابی است شامل معرفی کوتاه و تاریخچه آثار، بناها، نمادها و ارزش‌های مربوط به ائمه و شیعیان در عتبات عالیات در کشور عراق، (شهرهای نجف، کربلا، کاظمین، و سامرا). کتاب با اشاره‌ای به نام، زبان، دین و مذهب، حکومت و مرور کوتاه تاریخی کشور عراق آغاز می‌شود. آن‌گاه درباره نجف این مطالب درج می‌گردد: معنی واژه، اسامی دیگر، آغاز ساخت و ساز مزار امام (ع)، بارگاه امام علی (ع)، ضریح و صندوق مزار، موضع الاصبغین امام علی (ع)، آرامگاه مشاهیر در نجف، مساجد مشهور

نجف، و وادی السلام. در فصل بعدی از مسجد کوفه، منزل امام علی (ع)، محراب شهادت امام علی (ع)، مسلم بن عقیل، مختار، کمیل بن زیاد، میثم تمار، مساجد کوفه و خرابه‌های دارالاماره صحبت شده است. فصل دیگر به کربلا اختصاص یافته که شامل این مطالب است: نام کربلا، شب عاشورا، روز عاشورا، شهدای بنی‌هاشم، صفویه و کربلا، وهابیون، زیارت امام حسین (ع)، حبیب ابن مظاهر، خیمه‌گاه، حر ریاحی، رودخانه فرات، و طفلان مسلم. در فصل از چگونگی شکل گرفتن شهر کاظمین، شیخ مفید، مسجد برائا، سلمان فارسی، جابر بن عبدالله انصاری، و خدیفه سخن به میان آمده است. آخرین فصل درباره شهر سامرا شامل مطالبی است درباره امام دهم و یازدهم، نرجس و سرداب امام زمان و سید محمد. کتاب با عکس‌هایی از اماکن مقدس و مشهور شهرهای یاد شده همراه شده و با نمایه منابع و اسامی به پایان می‌رسد.

◊ **تاریخ اسلام**

آرتور جان آربری،... [و دیگران]؛ زیر نظر: پیتر مالکوم هولت، آن کاترین سواین فورد لمتون؛ مترجم: احمد آرام، چاپ اول، تهران، امیر کبیر، ۱۳۸۱، ۹۵۸ ص، وزیری این پژوهش، کاری است از محققان و اسلام‌شناسان غربی درباره تاریخ و تمدن اسلام با این رویکرد که جامعه متنوع و بزرگ اسلامی در طول سیزده قرن تکامل و توسعه یافته و نهادهای دینی و سیاسی و اجتماعی در آن پدیدار شده و به سبب فلسفه و آداب و هنر خود سهم بزرگی در پیدایش تمدن در خارج از محدوده ایمانی داشته است. بخش عمده مباحث کتاب مربوط به تاریخ تحولات سیاسی است، اما جنبه‌هایی از تمدن اسلامی نیز در بخش‌هایی از کتاب آمده است. کتاب

از چهار بخش اصلی تشکیل شده است. بخش اول با عنوان قیام و استیلای اعراب شامل چهار فصل است: عربستان پیش از اسلام؛ حضرت محمد (ص) (ظهور و هجرت، قیام بر ضد مکه و یهود، فتح مکه، وحدت اعراب)؛ خلفای راشدین و امویان (تأسیس خلافت، نخستین فتوحات، شعر و فرهنگ در دوران خلفای راشدین، خصوصیات خلافت امویان، مسئله موالی، ادبیات و فرهنگ و هنر در دوره امویان، انقراض سلسله اموی)؛ خلافت عباسی بخش دوم درباره ظهور قدرت‌های مستقل و نیمه مستقل و حکومت‌های پراکنده اسلامی است که این مباحث را شامل می‌شود: تجزیه خلافت اسلامی در خاور (آل بویه، سامانیان، غزنویان، سلجوقیان و جانشینان آنها، مغولان)؛ مصر و سوریه تا پایان خلافت فاطمیان (سلطنت ایوبیان و ممالیک)؛ آناتولی در دوره سلجوقیان و بایلیک‌ها؛ طلوع عثمانی و توسعه در سرزمین‌های بیزانس و بالکان و آناتولی. مباحث بخش سوم درباره تاریخ اسلام در سرزمین‌های مرکزی اسلامی در دوره عثمانیان است که از هشت فصل تشکیل شده است: طلوع امپراتوری عثمانی؛ اوج در حضیض امپراتوری عثمانی؛ امپراتوری متأخر عثمانی در رومیلی و آناتولی؛ امپراتوری متأخر عثمانی در مصر و هلال حاصلخیز؛ ایران دوران صفویه؛ ایران: ورشکستگی جامعه؛ آسیای مرکزی از قرن شانزدهم تا فتوحات روسیه؛ روسیه تزاری و مسلمانان آسیای مرکزی. بخش چهارم به بررسی تحولات و اوضاع سرزمین‌های مرکزی اسلام در دوران معاصر و جدید اختصاص دارد که مشتمل بر هفت فصل است: ترکیه جدید؛ سرزمین‌های اعراب؛ ایران جدید؛ اسلام در اتحاد جماهیر شوروی؛ کمونیسم در سرزمین‌های مرکزی اسلام؛

تأثیر سیاسی شدید مغرب زمین؛ تغییرات اجتماعی و اقتصادی.

متون تاریخی به زبان فارسی

عبدالحسین نوایی، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۸۱، ۲۸۴ ص، وزیری

این کتاب با هدف آشنایی دانشجویان رشته تاریخ با متون تاریخی مهم و تفاوت شیوه‌های نگارش مورخان در نقل حوادث و وقایع تدوین شده و منبع اصلی درس قرائت متون تاریخی به زبان فارسی در مقطع کارشناسی رشته تاریخ تلقی می‌گردد. در این کتاب، شصت و چهار متن برگرفته از منابع تاریخ درج شده است. عناوین برخی از این منابع عبارتند از: تاریخ بلعمی، زین الاخبار، تاریخ سیستان، تاریخ بیهقی، مجمل التواریخ و القصص، تاریخ بیهقی، تاریخ بخارا، سلجوقنامه ظهیری، تاریخ ابن بی‌بی، عقدالعلی للموقف الاعلی، راحه الصدور و آیه السرور، تاریخ الوزراء، ترجمه تاریخ یمینی، تاریخ طبرستان، طبقات ناصری، نغشه المصدر، سیرت جلال الدین منکیونی، جهانگشای جوینی، جامع التواریخ، تاریخ و صاف، تاریخ طبرستان و رویان و مازندران، تاریخ بناکتی، تجارب السلف، تاریخ گزیده، مجمع الانساب، ظفرنامه شامی و ظفرنامه شرف الدین علی یزدی... تاریخ بیداری ایرانیان (ناظم الاسلام کرمانی).

از نگاه ایرانی: کنکاشی در سفرنامه‌های

ایرانیان از قاجار تا زمان حاضر

مهرداد جوانبخت، چاپ اول، اصفهان، آموزه، ۱۳۸۱، ۳۵۲ ص، وزیری

این کتاب گزیده‌ای است از سفرنامه‌های ایرانیانی که طی دو بیست سال گذشته به خارج از ایران سفر کرده‌اند. مقدمه کتاب حاوی مطالبی کلی است درباره سفر و سفرنامه‌ها، سپس بخش اول مروری است بر سرگذشت سفرنامه نویسی از قاجار تاکنون که طی آن

سفرنامه‌های مهم مسافران به خارج از ایران در سه دوره قاجار، پهلوی و انقلاب اسلامی معرفی شده ویژگی آثار آنها بر شمرده می‌شود. در بخش دوم که بخش اصلی کتاب است، گزیده سفرنامه‌ها درج گردیده است.

مطالب این سفرنامه درباره مردم و مناطق مختلف دنیا است که به ترتیب الفبای اسامی مناطق جغرافیایی آمده است. هر گزیده دارای عنوان، نام سرزمینی که از آن سخن گفته شده، نام نویسنده سفرنامه، و تاریخ بازدید است. سرزمین‌هایی که گزارش دیدار آنها در کتاب آمده عبارتند از: آذربایجان، آفریقا، آفریقای جنوبی؛ آلبانی، آلمان، اتریش، اردن، اروپا، اسپانیا، اسرائیل، افغانستان، الجزایر، امارات متحده عربی، آمریکا، انگلستان، ایتالیا، ایرلند، بلغارستان، پاکستان، تاجیکستان، تایلند، تبت، ترکیه (عثمانی)، چین، دانمارک، روسیه، رومانی، زلاندنو، ژاپن، سوئیس، شیلی، عراق، عربستان سعودی، غرب (فرنگ)، فرانسه، فنلاند، فیلیپین، قطب شمال، قفقاز، کانادا، گرجستان، مجارستان، مصر و هند.

در بخش ضمیمه کتاب، نویسندگان سفرنامه‌ها به اختصار معرفی شده‌اند. این سیاحان ایرانی عبارتند از: حسین خان آجودان باشی، جلال آل احمد، سیروس اسفندیاری، محمدعلی اسلامی ندوشن، میرزا ابوطالب خان اصفهانی، عبدالله و عیسی امیدوار، بهرام امیر احمدیان، فرخ خان امین الدوله، ابوالفضل انوری، ناصر ایرانی، محمدابراهیم باستانی پاریزی، رضا برهنی، اسدالله بقایی، آقااحمد بهبهانی، مسعود بهنود، جهانگیر پارساخو، مانی پتگر، سیامک پورزند، عباس پهلوان، حاجی محمدعلی پیرزاده، حاجی بابا اصفهانی، حاجی واشنگتن، ناصر خدایار، محمدباقر داوودی، اسکندر دلدلم، پرویز ذوالعسین،

هوشنگ راستی، هاشم رجب زاده، عباس رزاقی، امین الله رشیدی، رضاقلی میرزا، جلال رفیع، محمود روح الامینی، زهرا رهنورد، محمدحسن زورق، سهراب سپهری، جلال ستاری، علی اکبر سعیدی سیرجانی، سهام الدوله بجنوردی، سیف الدوله، مسعود شجاعی طباطبایی، محمد شعبانی، رضا شفق زاده، جعفر شهیدی، میرزا ابوالحسن خان شیرازی، میرزا صالح شیرازی، قاسم صامی، ابراهیم صحاف باشی و بیست و هشت نفر دیگر. کتاب با فهرست منابع به پایان می‌رسد.

پژوهش‌های ایران‌شناسی (نامواره دکتر

محمود افشار)؛ دربرگیرنده سی و هشت مقاله

ایرج افشار، چاپ اول، تهران، بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار یزدی، ۱۳۸۱، ۶۹۴ ص، وزیری

جلد سیزدهم از مجموعه پژوهش‌های ایران‌شناسی دربرگیرنده سی و چهار مقاله در حوزه فرهنگ، ادب، هنر، تاریخ و جغرافی است که در انتهای آن یک نسخه خطی در صنایع شعری، نیز گزارشی از بزرگداشت پرفسور آدموند باسورث - مستشرق انگلیسی درج گردیده است. مقالات این مجموعه عبارتند از: پیشگاه فردوسی؛ ری مغان و نامجای تهران؛ دو ناگفته درباره لقب نجم الدین کبری؛ سعدی شناسی در ژاپن؛ ریشه‌یابی و اشتقاق واژگان زبان فارسی؛ ترانه‌های گراشی؛ سه کتیبه هخامنشی؛ زبان و تاریخ آن در ایران؛ قلندرنامه ارباب الطریق؛ چهار سوی جهان تورج دریایی؛ مطبوعه و نقاشی و کاغذسازی در مطلع العلوم و مجمع الفنون؛ بیست و پنج کتابدار از قرن نهم تا چهاردهم؛ کتاب فروشی‌ها و بساط‌های کتاب در تهران؛ خور و بیابانک و گیاهان دارویی آن؛ امامزاده از بناهای کازرون؛ اسناد صفویان درباره کاتولیکان؛ شکار در شعر پارسی؛ چند واژه کهن؛ قنات

ارونه اردستان؛ تاریخ‌گذاری هخامنشی و منابع بابلی؛ تو وطن‌شناس‌ای خواجه نخست؛ چگونگی شرح داستان‌های مثنوی؛ دورساله کنانه از مجموعه مینوی؛ هفت نسخه خطی؛ واژه‌نامه آسمان و زمین و زمان (زفره کوهپایه اصفهان)؛ سعدی و جانسون پژوهشی تطبیقی درباره گلستان و راسلاس؛ داستان‌نوش‌زاد در شاهنامه؛ اطلس جغرافیا از عبدالرزاق بغایری؛ مشهد اردها؛ صمصام‌الکتاب رشتی و کیل‌الدوله انگلیس در گیلان؛ شناخت افزارهای نجومی و رابطه آنها با افزارهای رصدخانه مراغه؛ مطالعات متن‌شناختی و موضوع متن انتقادی.

◊ ایران در زمان شاه صفی و شاه عباس دوم (۱۰۷۱-۱۰۳۸ق) حدیقه ششم و هفتم از روضه هشتم

محمدیوسف واله قزوینی اصفهانی، چاپ اول، تهران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۱، ۸۵۴ص، وزیری
 خلدبرین تألیف محمدیوسف واله قزوینی اصفهانی از جمله کتاب‌های مهم تاریخی است که در عصر صفوی به رشته تحریر درآمده است. کتاب، تاریخ عمومی مفصلی است که مطالب آن در هشت روضه تدوین شده و طی آن، مؤلف تاریخ ایران و اسلام را از عهد پیامبران و پادشاهان پیش از اسلام تا روزگار صفویان شرح داده است. روضه هشتم که به تاریخ روزگار صفوی اختصاص یافته در هفت حدیقه تدوین شده است. نوشتار حاضر، مشتمل بر حدیقه‌های ششم و هفتم است که طی آن، وقایع مربوط به دوران سلطنت شاه صفی (۱۰۳۸ تا ۱۰۵۲ق) و شاه عباس دوم (۱۰۵۲ تا ۱۰۷۱ق) بازگو می‌شود. مؤلف کتاب، واله اصفهانی در سال ۹۸۸ق متولد شد و در دربار صفوی به کارهای دیوانی اشتغال داشت. در پایان عهد شاه عباس دوم و چند سالی از دوران شاه سلیمان،

وزیر توپخانه شد. وی شعر می‌سرود و واله تخلص می‌کرد. واله در سال ۱۰۵۸ در لشکرکشی شاه عباس دوم به قندهار که به فتح آن شهر انجامید، حضور داشت. وی این کتاب را در سال ۱۰۷۸ (در زمان شاه سلیمان) به رشته تحریر کشیده است. مؤلف در تألیف کتاب هر چند از کتاب‌های ذیل عالم آرای عباسی و عباس‌نامه استفاده برده، اما از دیده‌ها و شنیده‌های خود نیز بهره جسته است. گفتنی است که حدیقه‌های اول تا چهارم روضه هشتم خلدبرین در سال ۱۳۷۲ به تصحیح میرهاشم محدث به چاپ رسیده است.

◊ نقش بازار در قیام ۱۵ خرداد

رحیم روحبخش، چاپ اول، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۱، ۴۶۸ص، وزیری

کتاب به بررسی و تحلیل نقش بازار در قیام ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲ (که بلافاصله پس از انتشار خبر دستگیری امام خمینی (ره) شکل گرفت) اختصاص دارد. مباحث کتاب براساس اسناد و گزارش‌های ساواک در زمان وقوع قیام تدوین شده است. گفتنی است این اسناد در حال حاضر در مرکز اسناد انقلاب اسلامی نگهداری می‌شود. کتاب از دو قسمت اصلی تشکیل شده است: مدخل پژوهشی؛ اسناد قسمت اول شامل سه بخش است: در بخش اول که بازار در چشم‌انداز تاریخی ایران عنوان گرفته، با تأمل در وجوه تاریخی، پیوند بازار با روحانیت حول سه محور مورد بحث قرار گرفته است: پیوند بازار با مذهب؛ چالش‌های بازار در تاریخ معاصر ایران و رویکرد نظری وضعیت بازار در آستانه قیام ۱۵ خرداد. در بخش دوم نقش بازار تهران در قیام پانزده خرداد همگام با سیر تاریخی حوادث و تأکید بر ماجرای طیب و مهاجرت علما به تهران ارزیابی شده است. بخش سوم به بررسی جایگاه بازار شهرستان‌ها

در تعامل با روحانیت در قیام اختصاص دارد که طی آن نقش شهرهای بزرگ، به خصوص مراکز استان‌ها مانند اصفهان، تبریز، مشهد، شیراز، رشت، همدان و شهرهای مذهبی مانند قم و خمین بررسی شده است. قسمت دوم کتاب شامل اسناد ساواک درباره نقش و فعالیت بازار در قیام است که با فهرست تفصیلی اسناد آغاز می‌شود. در ابتدای هر سند، عنوانی به صورت جمله اسمیه درج شده که نمایانگر موضوع سند است. تعداد اسناد ۱۹۱ فقره است. در پایان اسناد، گناهمسار حوادث، از فروردین ۱۳۴۰ تا فروردین سال ۱۳۴۳ ضمیمه شده است. فهرست منابع و مآخذ و تصاویر نمونه‌ای از اسناد، پایان‌بخش کتاب است. لازم به ذکر است که اعتصاب و تعطیلی بازار، تظاهرات، تحصن، ارائه کمک‌های مالی به مبارزان و خانواده‌های زندانیان سیاسی از سوی گروه‌های مختلف بازار، نظیر اصناف، تجار بزرگ و متوسط، میدان‌داران و کاسبان جزء، از جمله شیوه‌های مبارزاتی بازاریان است که در این اسناد منعکس شده است.

◊ یادنامه بزرگداشت سومین شهید محراب حضرت آیه‌الله صدوقی (ره)

محمدحسن معزالدینی، چاپ اول، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۱، ۶۰۴ص، رقعی
 مجموعه حاضر یادنامه سومین شهید محراب، حضرت آیه‌الله صدوقی است که طی آن، گفته‌ها، خاطرات و مطالب متنوعی در بزرگداشت آن شهید درج شده است. کتاب مشتمل از دوازده بخش با این مطالب است: پیام‌های امام خمینی و آیه‌الله خامنه‌ای به مناسبت شهادت آیه‌الله صدوقی و چکیده سخن آیات عظام و علمای بزرگ درباره ایشان، زندگی، مبارزات و خدمات شهید

صدوقی، آیه‌الله شهید صدوقی (ره) به روایت اهل نظر، در آینه مطبوعات، سروده‌هایی در رثای سومین شهید محراب، موضوعات درس‌های اخلاق شهید صدوقی، پیام‌ها و اطلاعیه‌ها، دیدگاه‌های شهید صدوقی، گفتارها و سخنرانی‌های شهید صدوقی، آخرین نماز، مقالات علمی و پژوهشی، ضمایم (شامل کتابنامه، فهرست مصاحبه‌ها، تصاویر، اسناد و اجازات و نمایه).

◇ شهید صدوقی (ره) و انقلاب اسلامی

محمد اخوان فرد، چاپ اول، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات، ۱۳۸۱، ۱۰۴ ص، رقعی

کتاب حاضر که از سوی کنگره بزرگداشت سومین شهید محراب آیه‌الله صدوقی تهیه و تدوین شده مروری است بر زندگی نامبرده و نقش ایشان در انقلاب اسلامی که در سه بخش مبارزات علنی، اقدامات فرهنگی و اقدامات بازدارنده سامان یافته است. در پایان کتاب روزشمار جنبش مردم استان یزد در پیروزی انقلاب اسلامی آمده است. صفحات پایانی به تصویر اسناد و عکس‌هایی از مبارزات مردم یزد اختصاص یافته است. نمایه اسامی پایان بخش کتاب است.

◇ عصر امام خمینی (قدس سره)

احمد رضا حاجتی، چاپ اول، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۱، ۴۰۰ ص، وزیری

چهار بخش این کتاب، تصویری است از وضعیت بین‌المللی به هنگام قیام امام خمینی (ره) و تأثیر انقلاب اسلامی در ساختارها و تحولات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی کشورها و ملل مختلف. در بخش اول نخست شناختی همه‌جانبه از شخصیت امام خمینی (ره) معرفی و ویژگی‌های آن بر شمرده می‌شوند. در بخش دوم درباره روکردهای دینی و معنوی گریبان، دانشمندان و شهروندان جوامع غربی به دین گفت و گو

شده و بر توجه فزاینده به کارکردهای مثبت دین در عصر امام خمینی (ره) تأکید شده است. در بخش سوم از چهار رویکرد دینی و معنوی انسان معاصر صحبت شده که عبارتند از: حقیقت‌جویی؛ سرخوردگی از خلاء روحی روانی؛ سرخوردگی از نابسامانی روزافزون تمدن مادی؛ سرخوردگی بشر از انحطاط معنوی و اخلاقی تمدن مادی. در بخش چهارم ابعاد مختلف نهضت اسلام‌گرایی در عصر امام خمینی (ره) به بحث گذاشته شده مطالب کتاب، سرانجام با بیان سخنان و دیدگاه امام خمینی (ره) نسبت به عصر خویش به پایان می‌رسد.

◇ سیمای میراث فرهنگی مازندران

شهربانو وفاپی، چاپ اول، تهران، سازمان میراث فرهنگی کشور، اداره کل آموزش، انتشارات و تولیدات فرهنگی، ۱۳۸۱، ۲۴۶ ص، پالنتویی

سومین کتاب از مجموعه سیمای میراث فرهنگی استان‌ها شامل معرفی استان مازندران، از منظر میراث فرهنگی و جلوه‌های طبیعی و اجتماعی و فرهنگی و تاریخی است. مطالب کتاب، همراه با نقشه توریستی استان، در هشت فصل آمده است: محیط طبیعی (موقعیت و وسعت، ناهمواری‌ها، آب و هوا، منابع آب)؛ پیشینه تاریخی؛ جغرافیای انسانی؛ جغرافیای سیاسی و اقتصادی؛ فرهنگ عامه (آداب و رسوم، اعتقادات و باورها، بازی‌ها، شعر، ادبیات شفاهی، موسیقی، پوشاک، خوراکی‌ها، بازارهای محلی، طب سنتی، مسکن و معماری، سقافارها، هنرهای سنتی)؛ آثار تاریخی (مساجد، امامزاده‌ها، بقاع متبرکه، مقبره‌ها، تکیه‌ها، سقافارها، مجموعه فرح‌آباد، مجموعه بهشهر، تأسیسات قدیمی شهر، خانه‌های تاریخی، پل‌ها، کاروانسراها و گذرگاه‌ها، غارها،

قلعه‌ها، ابنیه حکومتی، محوطه‌های باستان‌شناختی)؛ جاذبه‌های طبیعی (مناطق حفاظت‌شده، جنگل‌ها، دریاچه‌ها)؛ موزه‌ها و مراکز فرهنگی دیگر. کتاب با عکس‌های رنگی متعدد از آثار تاریخی و مراکز دیدنی همراه گشته با فهرست آثار ملی استان مازندران، به تفکیک شهرها و همراه با نقشه کوچک رنگی، همچنین گزیده کتاب‌شناسی و فهرست مکان‌ها به پایان می‌رسد.

◇ اردستان‌نامه

محمد گلبن، چاپ اول، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات، ۱۳۸۱، ۶۲۴ + ۶۲۴ ص، ج ۱ و

ج ۲، وزیری

اردستان، از شهرهای حاشیه غربی کویر مرکزی ایران از توابع استان اصفهان است. در کتاب حاضر مقالات: مطالعات و تحقیقات گوناگون درباره اردستان و زواره جمع آمده است. این مقالات مشتمل است بر مباحث تاریخی، جغرافیایی، سیاسی، فرهنگی، اعلام جغرافیایی و تاریخی، پیشینه تاریخی مکان‌های قدیمی و مذهبی، آثار باستانی، چهره‌های فرهنگی و سیاسی و دانشوران رشته‌های گوناگون برخاسته از اردستان و زواره، و نحوه زندگی گذشته و حال مردمان اردستان در جلد اول این مجموعه این مقالات آمده است: سودایی بیاضه‌ای جندقی [یا زواره‌ای]؛ فرمانروایی مسعود لشکر در جندق بیابانک و ارشاراتی به حاجی سید علی کپیزی، بزرگ خاندان یزدان بخش (۱۳۲۶-۱۳۳۲ق)؛ یادداشت‌های اردستان، زواره و بیابانک؛ اردستان و دایرة‌المعارف‌ها؛ شاعران اردستانی در تذکره نصرآبادی؛ اردستان در تاریخ گیتاگشا؛ مسجد جامع اردستان؛ تعزیه‌ها؛ تخت‌کشی (گیوه)؛ تعزیه خوانان زواره؛ فیوج‌های (کولی‌های) اردستان؛ زواره؛ آشنایی با مناطق استان

اردستان؛ اردستان از دید سخنوران؛ انار اردستان؛ بناهای عالی و دیدنی سرهنگ آباد؛ تاریخ معارف و فرهنگ اردستان زواره؛ خوشنویسان اردستان و زواره؛ دهستان گرمسیر اردستان (مهاباد، موغار، طجره، سهامیه)؛ دهستان هرزاوند (برزآوند) اردستان؛ روشن اردستانی، استاد غزل و مرثیه؛ سنگ قبر امیر اویس آل نوشروان؛ شرح حال عده‌ای از طبیبان و پزشکان اردستان از قرن هشتم هجری قمری تا زمان حاضر. گفتنی است که برخی از مقالات به تناسب مطالب با عکس‌هایی از اشخاص یا اماکن همراه هستند.

در جلد دوم مجموعه اردستان نامه، ۳۲ مقاله و نوشتار تحقیقی درباره وجوه مختلف تاریخی و فرهنگی اردستان و زواره از نویسندگان مختلف فراهم آمده که از این قرارند: شیوه‌های سنتی تقسیم آب قنات ارونه در اردستان؛ قنات دو طبقه مون در اردستان؛ کوچکعلی نیسیانی؛ مقدمه بر شرح حال فدای اردستانی؛ موقوفات اردستان؛ وزرا و معاونان وزرا که از اردستان برخاسته‌اند؛ شرح حال رضا شمسایی شمسا به قلم خودش؛ برخی آرا درباره ایران و ایرانیان؛ روزنامه نگاران ناحیه اردستان؛ شناخت نامه سید محمد محیط طباطبایی؛ شیخ الاسلام ملاعلی کهیازی؛ از شبانی تا کرامات؛ اسامی خرده مالکان قریه کهیاز= قهیاز و مقدار ملک متعلق به آنان؛ تعزیه در ایران؛ دورنمایی از کهیاز (قهیاز) اردستان؛ سفرنامه منظوم اردستان؛ سپهری زواره‌ای و مرشدی زواره‌ای؛ دهدار بوعلی اردستانی؛ یارغار حسن صباح؛ خاندان عامری؛ تکمله خاندان عامری؛ گوشه‌ای از زندگانی شاعری نیسیانی؛ متن سخنرانی سید محمد محیط طباطبایی درباره آثار تاریخی زواره با مقدمه‌ای از سید احسان الله هاشمی؛ قصیده‌ای از فائق نیستانی؛ اردستان؛ اردستان از لحاظ موقعیت طبیعی و وضع

اقلیمی؛ اصطلاحات مربوط به آب در اردستان؛ تاریخچه تأسیس مدارس جدید در اردستان؛ (ستاره) در اردستان؛ کاروان سراها، آتشکده‌ها، آسیاب‌ها و آب‌انبارهای اردستان در رابطه با مجموعه‌های شهری؛ کلوزه کاری در اردستان؛ روابط خانوادگی منتخب السادات جندقی و حاج سید علی کهیازی؛ آخرین مصاحبه با استاد سید محمد محیط طباطبایی و مصاحبه‌ای با دکتر ایرج یزدانبخش. در پایان این جلد عکس‌هایی از گردآورنده مجموعه و جلوه‌هایی از آثار تاریخی اردستان و حوالی آن، به انضمام نمایه اسامی چاپ شده است.

تاریخ نوین عراق

هب مار؛ مترجم: محمد عباس پور، چاپ اول، مشهد، بنیاد پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۸۱، ۵۲۸ ص، ج ۱، وزیری

بررسی تاریخ معاصر عراق از زمان تشکیل پایه‌های اصلی آن به سال ۱۹۲۰ میلادی تا اندکی پس از آغاز جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، موضوع اصلی کتاب است که بر اساس اسناد، مدارک منابع و مصاحبه‌های متعدد بازگو می‌شود. کتاب از ده فصل تشکیل شده است. فصل اول نگاهی است گذرا به تاریخچه جغرافیایی، اقتصادی و سیاسی این کشور که طی آن مردم عراق به سه گروه عمده شیعیان، سنی‌ها و کردها تقسیم گردیده و موقعیت اجتماعی، سیاسی و اقتصادی هریک بازگو شده است. بخشی از این فصل به ذکر تاریخ بین‌النهرین باستان و آیین سومری و سهم این آیین در تمدن بشر و سپس تأثیرپذیری آن از تمدن اسلام پس از فتوحات اسلامی در قرن هفتم و نیز تسلط عثمانی‌ها بر این منطقه اختصاص دارد. دوران قیومیت بریتانیا (۱۹۲۰-۳۲) و تأثیرات آن بر عراق و پایان یافتن این دوره در سال ۱۹۳۰ است که در فصل دوم آمده است. در فصل سوم به دوران بی‌ثباتی پس از

قیومیت (۱۹۴۵-۱۹۳۲ م) حوادثی چند اشاره می‌شود؛ مانند: مرگ فیصل، شورش‌های قبیله‌ای، کودتای بکر صدقی، کودتای رشید عالی و اشغال دوباره عراق از سوی انگلیس. در فصل چهارم از به قدرت رسیدن نایب السلطنه و مسائلی که در دوران او رخ داده نیز تحولات اجتماعی و اقتصادی آن دوره بحث می‌شود. در فصل پنجم از اقدامات توسعه و الویت‌های برنامه‌های اقتصادی آن دوران نایب السلطنه صحبت شده که عبارتند از: کشاورزی، حمل و نقل و ارتباط. آمار و ارقامی در زمینه‌های کشاورزی، صنعت، خدمات و مانند آن که سهم هریک از گروه‌های جامعه، یعنی شیعیان، سنی‌ها و کردها در آن مشخص شده است. در فصل‌های ششم و هفتم نویسنده، علاوه بر شرح به قدرت رسیدن قاسم در سال ۱۹۵۸ و ذکر اختلاف بین قاسم و عارف و رقابت بین گروه‌های مختلف (کمونیست‌ها، شیعیان، کردها و...) برای کسب قدرت، کودتای ملی گراهای عرب و پایان حکومت قاسم در سال ۱۹۶۳ و به قدرت رسیدن عبدالسلام عارف را بررسی می‌کند. فصل‌های هشتم و نهم به حاکمیت حزب بعث و مشکلاتی که این حکومت با آن مواجه شد (مثل کردها، شیعیان، حزب کمونیست و لیبرال‌ها) و تحولات اقتصادی و اجتماعی این دوره اختصاص یافته است. جنگ ایران و عراق، دلایل آن و تأثیراتش بر اقتصاد و سیاست عراق تا سال ۱۹۸۴ موضوعات فصل آخر کتاب است. کتابشناسی در انتهای کتاب است. لازم به ذکر است که نویسنده کتاب، استادیار گروه تاریخ دانشگاه تنسی شهر ناکس ویل در آمریکا است که چندین سال، قبل و بعد از انقلاب ۱۹۵۸، در عراق زندگی کرده، از نزدیک شاهد حوادثی بوده و به اسناد و منابعی دسترسی داشته است.

◇ امام موسی صدر، امید محرومان

عبدالرحیم ابادری، چاپ اول، تهران، انتشارات جوانه رشد، ۱۳۸۱، ۳۴۴ ص، رقعی
این کتاب شامل ۱۳ فصل در زندگینامه و فعالیت های سیاسی-اجتماعی شخصیت برجسته حوزوی امام موسی صدر نوشته شده است. قبلاً کتاب فوق در سال ۱۳۷۴ از سوی انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی تهران در ۱۲ فصل به چاپ رسیده بود که در چاپ جدید علاوه بر تکمیل و تصحیح فصل های پیشین، یک فصل ویژه در ارتباط با نقش تعیین کننده وی در تاریخ انقلاب اسلامی، اختصاص داده شده است؛ از جمله امتیازات این چاپ، نقد بخشی از کتاب «نهضت امام خمینی نوشته آقای سیدحمید روحانی» می باشد که در ذیل فصل دهم گنجانده شده است.

◁ ادبیات

◇ مینای قلم

جواد محدثی، چاپ دوم، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۰، ۲۲۲ ص، رقعی
نویسنده محترم در این کتاب شماری از نوشته های ادبی درباره علی (ع) و نهج البلاغه را از نویسندگان گوناگون گرد آورده است. نویسنده بر آن شده تا در ارج نهادن به آثار شیوای اصحاب قلم که درباره مولا به وجود آمده است، «مجموعه ای از مقالات زیبا و نوشته های ادبی و نثر فنی را از نویسندگان گوناگون گرد آورد و به عنوان گنجینه گهرخیز و نفیس به نشان عشق به مولای متقیان، به محبان حضرت امیر (ع) تقدیم کند.»

◇ بلاغت نهج البلاغه

دکتر جلیل تجلیل، چاپ اول، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۹، ۱۴۴ ص، رقعی
مؤلف، محور کتاب خود را «کالبدشکافی

بلاغی و بدیعی بخش هایی از نهج البلاغه و نشان دادن پرتوهایی از فروغ بلاغت در اشعار منسوب به مولای متقیان» قرار داده است. در ادامه، بازتاب این بلاغت و شیواسخنی را در نمونه هایی از شعر فارسی و در چکامه های شاعرانی چون ناصر خسرو قبادیانی، نظامی گنجوی، خاقانی و سعدی نشان داده است. نیز گزیده هایی از اشعار منصوب به آن حضرت را با ترجمه فارسی افزوده و نیز وصف آن حضرت را در اشعار عربی نشان داده است. عناوین قابل توجه کتاب عبارت است از بلاغت نهج البلاغه، بلاغت اشعار علی (ع)، پرتو نهج البلاغه در شعر فارسی، برگزیده های از دیوان علی (ع)، اوصاف علی در اشعار عربی و اشتها لقب وصی بر امام علی (ع).

◇ شعر سیاسی در دوره پهلوی دوم

احمد درستی، چاپ اول، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۱، ۳۴۴ ص، وزیری
در تألیف حاضر، چهار جریان شعر سیاسی که طی سال های ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۷ بررسی شده، علاوه بر آن، ضمن تحلیل زمینه های پیدایش هر یک از این چهار جریان، مواضع آنها نسبت به تحولات سیاسی-اجتماعی تبیین گردیده همچنین نمونه هایی از اشعار هر جریان شعری عرضه شده است. نویسنده یادآور می شود: هر سه نوع شعر سیاسی چپ گرا، ملی گرا و اسلام گرا، به نحوی مخالف وضع موجود بودند و هر یک به نوعی سیاست ها، کارگزاران و یا اصل رژیم سلطنتی پهلوی را با توجه به منویات خود به مبارزه می طلبیدند. در کنار سه جریان ذکر شده در شعر سیاسی ایران، جریان چهارمی نیز با حمایت سیاسی رژیم پهلوی دوم رشد یافت که از سلطنت شاه حمایت می کرد و شاه دوستی را با ایران دوستی یکسان می دانست و می کوشید فرهنگ سیاسی جدیدی در جامعه ایران ایجاد کند... در دوره پهلوی دوم حوادثی همچون اشغال ایران به وسیله متفقین، کودتای

۲۸ مرداد ۱۳۳۲، قیام خونین ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ و حمله به پاسگاه سیاهکل بیشترین تأثیر را بر اشعار سیاسی این دوره داشت...

◁ متفرقه

◇ الاربعمینات لكشف انوار القدسیات

قاضی سعید قمی، تحقیق نجفقلی حبیبی، چاپ اول، تهران، دفتر نشر میراث مکتوب، ۱۳۸۱، ۴۰۴ ص، وزیری
این کتاب شامل ده رساله در موضوعات گوناگون به شرح زیر می باشد: روح الصلوة، الاشارة والبشارة فی حقیقة القراءات السبع، فوائد الرضویه، مرقة الاسرار و معراج الانوار، الفحات الالهیه و الخواطر الالهامیه، الانوار القدسیه، المقصد الأسنی، الحدیقة الوردیه، البرهان القاطع والنور الساطع و نیز الطلائع والبارق.

◇ اقتصاد در بازار اجتماعی

دیتر لُش، ترجمه علی اکبر نیکو اقبال، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۳۷۹، ۹۵ ص، وزیری
این کتاب برای دانشجویان رشته های اقتصاد، مدیریت و علوم اجتماعی در مقطع کارشناسی اقتصاد و کارشناسی ارشد مدیریت و علوم اجتماعی به عنوان منبع اصلی دروس نظام های اقتصادی، آشنایی با علم اقتصاد و سیاست های اقتصادی تدوین شده است.

نویسنده در فصل اول کتاب به بحث نظام اقتصادی و رفاه پرداخته. در فصل دوم، نظام قانونمند اقتصاد را بررسی کرده است. در فصل سوم موضوع اشتغال در اقتصاد بازار را مطرح کرده، در فصل چهارم توزیع عادلانه درآمد ملی، در فصل پنجم تجارت در اقتصاد بازار اجتماعی را تحقیق کرده است. در فصول بعدی تکالیف دولت مورد بحث قرار گرفته است و در مجموع کتاب نه فصل دارد.